

Drechtsteden

Postbus 619 3300 AP Dordrecht.

Bezoekadres
Noordendijk 250
3311 RR Dordrecht

BNG 28.51.27.748

Aan de Minister van Infrastructuur en Milieu
Mevrouw drs. M.H. Schultz van Haegen
Postbus 20951
2500 EZ 's- Gravenhage

Telefoon (078) 7704845
Fax 078-7708091
E-mail ma.overboom@dordrecht.nl

Behandeld door Mariëlle Overboom
Onderwerp reactie Drechtsteden op Kabinetsnotitie nieuwe Omgevingswet

Datum 11 april 2012
Ons kenmerk
Bijlage(n)

Geachte mevrouw Schultz van Haegen,

De Drechtsteden willen u in deze brief informeren over onze reactie op de Kabinetsnotitie Stelselwijziging Omgevingsrecht.

Met belangstelling hebben wij kennis genomen van de kabinetsnotitie en in zijn algemeenheid kunnen wij het standpunt van het kabinet onderschrijven, dat de bestaande wet- en regelgeving op het gebied van het omgevingsrecht te complex en onoverzichtelijk is geworden. De invoering van nieuwe wetgeving, zoals de Wet Ruimtelijke Ordening, Wabo en de Crisis- en herstelwet hebben ons inziens daar een belangrijke bijdrage aan geleverd. En dit onderstreept juist het belang op dit moment te kiezen voor een zorgvuldig wetgevingstraject waar we daarna nog jaren mee vooruit kunnen. Wij dringen er daarom ten eerste op aan op dit moment, zoals de Raad van State in haar advies eveneens sterk bepleit, voorrang te geven aan zorgvuldigheid boven een strakke tijdsplanning om de nodige noodzakelijke herzieningen en reparaties achteraf te voorkomen. De gemeenten hebben immers de afgelopen jaren qua wetgeving al het nodige te verwerken gehad. Een aspect dat ons inziens extra zwaar dient te wegen gegeven het feit dat het kabinet het primaat voor de omgeving bij de gemeenten legt; een standpunt dat wij overigens van harte onderschrijven en dat vraagt om nadere en duidelijke bestuurlijke en financiële afspraken. Juist gegeven dit primaat is draagvlak bij de gemeenten voor de nieuwe wet- en regelgeving van het grootste belang. Wij adviseren u daarom het voordeel voor de gemeenten van de stelselwijziging in het gehele traject uitdrukkelijk in beeld te houden en over te blijven dragen, om de perceptie van 'weer nieuwe wetgeving' te voorkomen. In dat perspectief vinden wij het overigens een positief signaal, dat het kabinet heeft afgezien van het voornemen in deze consultatieperiode reeds een concept-wetstekst voor te leggen en er voor heeft gekozen met deze notitie eerst over de hoofdlijnen met de betrokkenen in debat te gaan.

Ons pleidooi voor zorgvuldigheid en voldoende tijd wordt eveneens ingegeven door de sterke grondslag van de nieuwe wetgeving op de recent ingevoerd Wabo en het voornemen deze uit te breiden. Inherent aan dit gegeven dienen naar onze mening bij een wet als deze de ervaringen en opgedane inzichten van de afgelopen jaren met de Wabo te worden verwerkt (ook op digitaal gebied). Dit lijkt des te meer van belang gezien de signalen uit verschillende kleinschaliger onderzoeken, dat vooral bij complexe

vergunningverlening wordt gekozen voor fasering. *1 Wij dringen er daarom op aan de wettelijke termijn van een evaluatie binnen vijf jaar na invoering van nieuwe wetgeving in het geval van de Wabo naar voren te halen, zodat deze als input voor de nieuwe Omgevingswet kan dienen. Wij achten dit van *1 Zie o.a. Binnenlands Bestuur, 3 februari 2012 Wabo faalt bij complexe aanvragen essentieel belang voor de kwaliteit van de nieuwe wetgeving en de aansluiting op de gemeentelijke praktijk.

Naast de snelheid van het wetgevingstraject vormt voor de Drechtsteden een tweede belangrijk zorgpunt in de kabinetsplannen het verdwijnen van het bestemmingsplan en de vervanging door een omgevingsverordening. Het voordeel voor de burger en het bedrijfsleven van juist dit zo ingeburgerde ruimtelijk, juridisch beleidsinstrument is in onze optiek in de kabinetsnotitie nog onvoldoende aangetoond. Wij betwijfelen daarom of deze ontwikkeling op dit moment bijdraagt aan één van de geformuleerde centrale doelstellingen van deze stelselherziening: vereenvoudiging voor burger en bedrijfsleven. Met een verbeterde digitalisering van alle relevante regelgeving voor een deelgebied/kavel kan naar onze mening in aanzienlijke mate of mogelijk zelfs geheel een vergelijkbaar resultaat worden geboekt als waarvoor dit voornemen is ingegeven: in één (in dit geval digitaal) document inzichtelijk krijgen welke regelgeving en normen van toepassing zijn.

Ook de huidige actualiseringsslag van bestemmingsplannen die uiterlijk per 1 juli 2013 dient te zijn afgerond is een belangrijke reden, waarom wij kanttekeningen plaatsen bij de vervanging van het bestemmingsplan door de omgevingsverordening. De bij de Drechtsteden aangesloten gemeenten hebben voor deze actualisering veel capaciteit ingezet en kosten gemaakt. Deze inspanning mag en kan bij de invoering van de omgevingsverordening niet overboord worden gezet. Daarom pleiten wij in dat geval voor een langdurig overgangsrecht van het bestemmingsplan naar de nieuwe omgevingsverordening. Wij adviseren daarbij de geldigheidsduur van tien jaar als vertrekpunt te nemen. Overigens roept de voorziene fasering van de tot stand koming van een integrale verordening en de sectorale toetsing bij vergunningen bij ons vraagtekens op wat de meerwaarde in dat geval nog is t.o.v. het hiervoor omschreven alternatief.

In verband met de bescherming van het erfgoed hebben wij verschillende vragen. Nu bestaan er verschillende instrumenten, zoals de Monumentenwet 1988, de gemeentelijke erfgoedverordeningen, bestemmingsplannen en welstandsnota's om bescherming van erfgoed op maat mogelijk te maken. De verankering van de cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening is zeer actueel en het uitgangspunt van de modernisering van de monumentenzorg. Het bestemmingsplan wordt pas zeer recent ingezet als middel om cultuurhistorische waarden te borgen. Hoe is dat straks geregeld? Wordt de bijbehorende wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening vertaald in de Omgevingswet? En bieden de nieuwe instrumenten zoals de (voor de gemeente niet verplichte) omgevingsvisie, programma en omgevingsverordening voldoende mogelijkheden voor maatwerk, zonder terug te moeten vallen op een sectorale aanpak? Tot slot willen wij m.b.t. de omgevingsverordening in overweging geven of deze fundamentele wijziging opweegt tegen andere aspecten die, zoals de Raad van State in haar advies terecht opmerkt, eveneens van grote invloed zijn op de duur van planvorming, nl. het rekenen, tekenen en werken aan draagvlak. Te meer daar de duur van een bestemmingsplanprocedure al aanzienlijk is verkort.

De voorziene figuur van één Omgevingsvisie per overheidslaag ondersteunen wij en de verplichting daartoe bij Rijk en provincie. Eén samenhangende, integrale visie/kader op een gebied als grondslag voor nadere besluitvorming komt de helderheid voor andere partijen ten goede. Om die reden hechten wij zelf grote waarde aan integrale visies op zowel gemeentelijk als regionaal vlak; los van de verplichte of vrijwillige figuur. Daarom wordt dit jaar een regionale structuurvisie opgesteld voor de Drechtsteden en de structuurvisie van Dordrecht en Alblasserdam geactualiseerd. Wij zijn benieuwd naar de ideeën op rijksniveau naar de inhoud van een omgevingsvisie, zodat wij die mogelijkerwijs kunnen betrekken bij onze eigen nieuwe plannen.

In verband met de voorgestelde programma's in de vorm van operationele plannen hebben wij een vraag. In de kabinetsnotitie is sprake van een beperking van verplichte programma's tot onder meer die situaties waarin sprake is van (dreigende) overschrijding van normen. In de Drechtsteden, in het bijzonder Dordrecht-Zwijndrecht, zal mogelijkerwijs na de vaststelling van de Wet Basisnet Spoor sprake zijn van een blijvende overschrijding van de rijksnormen voor externe veiligheid. Wij gaan er van uit, dat het bevoegde gezag voor een programma gekoppeld is aan de partij die de normen stelt. Oftewel, kunt u bevestigen, dat in dat geval het Rijk verantwoordelijk is voor het programma?

In zijn algemeenheid sluiten wij ons in dit verband overigens aan bij het breed geuite pleidooi tot een duidelijke bevoegdhedenverdeling tussen gemeente, provincie, rijk en waterschappen.

Ten aanzien van het voorstel in de kabinetsnotitie om het bestaande normstelsel te beperken door een bredere toepassing van een algemene 'zorgplicht' willen wij onze zorg uiten over het achterwege blijven van sancties bij geconstateerde overtredingen van deze algemene regel. Wij zien hierin een groot risico voor de handhaving van de kwaliteit van de omgeving in onze gemeenten. Wij dringen er daarom op aan in de nieuwe wetgeving aan de algemene zorgplicht sanctiemogelijkheden te koppelen. Verder willen wij wijzen op het risico dat met deze veralgemenisering er een verschuiving gaat optreden van regelgeving en vergunningverlening naar toezicht en handhaving en de rechtspraak/jurisprudentie ter nadere bepaling en invulling van de algemene zorgplicht. In dat geval kunnen naar onze meningvraagtekens worden geplaatst bij de behaalde winst.

Hoogachtend,

De portefeuillehouder Ruimtelijke Ordening

P.H. Sleeking